

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ 2020

ΘΕΜΑ Α

Θέμα του κειμένου είναι η προσφορά της ανάγνωσης. Ξεκινά με αναφορά στους λόγους ανάγνωσης, όπως το μοίρασμα εμπειριών, η αποκόμιση γνώσεων. Ακολουθώς, επισημαίνει πως σήμερα το διάβασμα αντιμετωπίζεται ως ατομική σιωπηλή δραστηριότητα σε αντίθεση με το παρελθόν όπου οι Ευρωπαίοι και οι αρχαίοι Έλληνες διάβαζαν δυνατά. Ο συντάκτης αναγνωρίζει την αξία της ατομικής ανάγνωσης καθώς διαβάζοντας κάποιος μαθαίνει τον τρόπο σκέψης του συγγραφέα και ταυτόχρονα αναπτύσσει τον νου του ερμηνεύοντας τα βιβλία. Συμπληρώνει πως η ανάγνωση δεν απαιτεί συγκεκριμένο χρόνο ή συναισθηματική κατάσταση, αν και τονίζει προσθέτοντας την άποψη του συγγραφέα Baldwin πως κυρίως η θλίψη ενώνει τους αναγνώστες με υπαρκτούς και μη ήρωες βιβλίων. Κλείνει με άποψη του συγγραφέα Martin ότι οι αναγνώστες ζουν χιλιάδες ζωές βιώνοντας μια διαδικασία μεταμόρφωσης.

(λέξεις 121)

ΘΕΜΑ Β

B1

α Σωστό

β Σωστό

γ Σωστό

δ Λάθος

ε Λάθος

B2

α. Παραδείγματα («όπως ο κινητός τύπος και η άνοδος της λαϊκής γραφής»).

Αίτιο-αποτέλεσμα [«Οι τεχνολογίες κειμένου» (αίτιο) «βοήθησαν στην προώθηση της πρακτικής που αγαπάμε σήμερα» (αποτέλεσμα)].

β β ενικό πρόσωπο («να σκέφτεσαι, να αναπτύσσεις, αντιλαμβάνεσαι»). Χρησιμοποιείται προκειμένου να δημιουργήσει ο συντάκτης έναν τεχνητό διάυλο επικοινωνίας με τον αναγνώστη, προσδίδοντας στο κείμενο αμεσότητα και ζωντάνια.

α πληθυντικό πρόσωπο («γινόμαστε, διαβάσαμε») Με τη χρήση του ο συντάκτης ταυτίζεται με το αναγνωστικό κοινό, μιλά για το σύνολο μέσα στο οποίο εντάσσεται και προσδίδει παραστατικότητα ευαισθητοποιώντας τον αναγνώστη.

γ ενικό πρόσωπο: («είναι ένας τρόπος», εξαρτάται»). Με τη χρήση του προσδίδεται αντικειμενικότητα, επιστημότητα, αμεροληψία, σοβαρότητα και αξιοπιστία στον λόγο.

B3

α. ρίχτηκα με τα μούτρα: μεταφορική λειτουργία της γλώσσας. Πρόταση μεταγραφής: αφοσιώθηκα, διάβαζα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

έπεφτε στα χέρια μου: μεταφορική λειτουργία της γλώσσας. Πρόταση μεταγραφής: είχα στη κατοχή μου, τύχαινε να βρω.

β. σφυρηλατεί→διαμορφώνει
εναλλακτική→διαφορετική
προώθηση→ανάπτυξη
μεγεθύνει→αυξάνει

B4

α. να κατανοήσουμε τον κόσμο→για την κατανόηση του κόσμου.

να μοιραστούμε αυτήν την εμπειρία μας→για μοίρασμα της εμπειρίας μας.

Με τη μετατροπή των ρηματικών συνόλων σε ονοματικά το ύφος καθίσταται περισσότερο σοβαρό και επίσημο, αποκτά ουδετερότητα και αντικειμενικότητα.

β. 1. Η διπλή παύλα περικλείει δευτερεύον συμπληρωματικό σχόλιο, απαραίτητο για την κατανόηση όσων προηγούνται.

2. Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται προκειμένου να παρατεθούν αυτούσια τα λόγια του Αμερικανού συγγραφέα Martin.

3. Με τα εισαγωγικά προσδίδεται μεταφορική διάσταση στη λέξη τέχνη.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: ομιλία σε σχολική εκδήλωση. Χρήση όλων των ρηματικών προσώπων με έμφαση στο α και β. Προσφώνηση και αποφώνηση.

Προσφώνηση: Κυρίες και κύριοι

Πρόλογος: αναφορά στην τρέχουσα εκδήλωση ως αφορμή για την ανάπτυξη του θέματος. Παρουσίαση των δύο ζητούμενων.

Κύριο θέμα

1^ο ζητούμενο:

- Αποτελεί αστείρευτη πηγή γνώσεων, καθώς με το βιβλίο γνωρίζουμε όλα τα ιστορικά και πολιτισμικά επιτεύγματα που συνέβησαν από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας.
- Αποτελεί μέσο έκφρασης, καθώς δεν εκφράζει μόνο γνώσεις αλλά και σκέψεις, ιδέες και συναισθήματα π.χ. ο λογοτέχνης με την ποίηση και την πεζογραφία.
- Ένα καλό βιβλίο αποτελεί τον καλύτερο τρόπο ψυχαγωγίας, καθώς προκαλεί έντονα συναισθήματα στον αναγνώστη, καλλιεργεί την ευαισθησία του, διευρύνει τους πνευματικούς του ορίζοντες.
- Το βιβλίο διαμόρφωσε το ήθος του ανθρώπου, καθώς διατήρησε και δημιούργησε τον πολιτισμό του. Είναι δείγμα της πολιτιστικής του στάθμης.
- Το βιβλίο έγινε μέσο αμφισβήτησης καθεστώτων και διάδοσης επαναστατικών ιδεών και θεωριών.
- Το βιβλίο διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες του ανθρώπου. Οι πνευματικές δυνατότητες, κρίση, φαντασία ενδυναμώνουν, ο προβληματισμός του οξύνεται.

Μεταβατική παράγραφος: διαπίστωση της αναγκαιότητας της αναγνωστικής πρακτικής για τη συγκρότηση της προσωπικότητας των νέων στη σύγχρονη εποχή. Επισήμανση της σπουδαιότητας δράσεων εντός και εκτός σχολείου, που θα προωθήσουν τη φιλιαναγνωσία.

2^ο ζητούμενο:

εντός σχολείου:

- Το σχολείο πρέπει να εμφυσήσει στο μαθητή την αγάπη για το βιβλίο. Αυτό μπορεί να το πετύχει με την ανάθεση εργασιών που εξοικειώνουν το μαθητή με το βιβλίο, τη βιβλιογραφία και την έρευνα.
- Οργανωμένες βιβλιοθήκες και αναγνωστήρια σε όλες τις σχολικές μονάδες.
- Διοργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών σε δημοτικές βιβλιοθήκες και εκθέσεις βιβλίων.

εκτός σχολείου:

- Η οικογένεια ως ο κυριότερος και πρωταρχικός φορέας αγωγής οφείλει να εμπνεύσει στο παιδί την αγάπη για το βιβλίο και να το ωθήσει στη μελέτη του. Μέσα από το παράδειγμα των γονιών το παιδί μπορεί να πάρει τα κατάλληλα ερεθίσματα που θα το οδηγήσουν στην επιλογή του βιβλίου για την αξιοποίηση υγιούς ελεύθερου χρόνου.
- Τα Μ.Μ.Ε. (τηλεόραση, τύπος) πρέπει να προβάλλουν το βιβλίο μέσα από ανάλογες εκπομπές και διαφημιστικά μηνύματα, διότι με την τεράστια δύναμη που διαθέτουν μπορούν να βοηθήσουν στη διάδοσή του. Παράλληλα, η πρόσκληση των πνευματικών ανθρώπων θα λειτουργήσει επικουρικά για τη στροφή προς τη φιλιαναγνωσία.
- Οι δήμοι και τα πολιτιστικά κέντρα να αναλαμβάνουν διοργανώσεις εκθέσεων βιβλίου, που θα βοηθήσουν στην προβολή του βιβλίου και στην ενημέρωση και προσέλκυση του αναγνωστικού κοινού.

Επίλογος: Συνειδητοποίηση της σπουδαιότητας του βιβλίου για τη συγκρότηση ολόπλευρης προσωπικότητας των νέων. Παρακίνηση του νεανικού κοινού να εντάξει το βιβλίο στην καθημερινότητά του.

Αποφώνηση: Σας ευχαριστώ για τον χρόνο και την προσοχή σας.

